

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра педагогіки вищої школи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ПЕРЕДОВОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ**

підготовки здобувачів рівня вищої освіти доктор філософії

спеціальності 011 Науки про освіту

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

«Освітні, педагогічні науки»

(назва програми)

мова навчання

українська

Розробники:

Фатальчук С.Д. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Гаврилова Л.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії та практики початкової освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Панасенко Е.А – доктор педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Керівник групи забезпечення С.А.Саяпіна
(ПІБ)

Рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» ___ серпня ___ 2020 р.
протокол № 1 ___

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ**

Назва	
Кількість кредитів	4
Рік підготовки, семестр	1 1
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Фатальчук С.Д. – доцент кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	s-fatalchuk@ukr.net
Консультації	кожний вівторок місяця, 13.00. – 14.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – передовий педагогічний досвід, як складова педагогічної майстерності <i>предмет вивчення</i> є процес вивчення узагальнення і поширення ППД
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> «Методика вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду» є розширення педагогічних знань і практичних умінь студентів ступеня вищої освіти доктор філософії з основ теоретичного дослідження, творчого опрацювання та впровадження професійного доробку передових педагогів (науковців) в галузі освіти і виховання. <i>Ключові слова:</i> педагог, досвід, передовий педагогічний досвід, зразковий досвід, новаторський досвід, творчість педагогічна майстерність, креативність, форми і методи впровадження, узагальнення педагогічного досвіду, поширення педагогічного досвіду тощо. <i>Результати навчання:</i> Готовність розвивати інтерес до досвіду науковців, педагогів, учителів, переконаності в необхідності його вивчення для успішного оволодіння професією; Здатність до формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для аналізу професійно важливих та особистісних якостей майбутнього викладача вищої школи. Здатність осмислювати і аналізувати педагогічну дійсність; Готовність виділяти ППД з масового досвіду, визначати його

провідну ідею;

Здатність формування у студентів готовності до вивчення, узагальнення та використання (ППД);

Готовність до стимулювання творчого пошуку студентів ступеня вищої освіти магістр та розвиток їхніх професійних педагогічних здібностей (професійної майстерності);

Здатність до формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для аналізу професійно важливих та особистісних якостей майбутнього викладача вищої школи.

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література:

1. Андрущенко В.П. Сисоєва С.О, Гузій Н.В. та ін., педагогічна творчість: методологія, теорія, технології НПУ ім. М.П. Драгоманова. Ін-т теорії та філософії педагогічної освіти – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. 183 с. 2. Бутенко Л.Л. Сходинки до педагогічної майстерності: методичний посібник для самостійної роботи з курсу «Основи педагогічної майстерності» / Л.Л. Бутенко, О.Г. Ігнатович (укладач); Луганський пед. університет ім. Т. Шевченка. – Луганськ: Альма-матер, 2007. – 190с. 3. Васьков Ю.В. Педагогічні теорії, технології, досвід: (Дидактичний аспект) Х.: Скорпіон, 2000. 120 с. 4. Гришина Т.В. Освітня технологія як об'єкт методичної роботи Наук. - метод. посіб. Х.: Основа, 2003. 96 с. 5. Лавріненко О. А. Педагогічний досвід: моніторинг та перспективи: Посібн. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2018. 256 с. 6. Лещенко М.П. Теоретико-методологічні засади педагогічної майстерності в умовах особистісно орієнтованого навчання // *Наукові записки Вінницького пед. ун-ту ім. В.Г. Короленка*. Сер.: Педагогіка і психологія. – 2001. – Вип. 5. – С. 174-176. 7. Методичні рекомендації з виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду / упоряд. Г.П. Бондарчук. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. 43 с. 8. Нісімчук А.С. Сучасні педагогічні технології: Навчальний посібник / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, О.Т. Шпак. – К. : Видавничий центр “Просвіта”; Пошуково-видавниче агентство “Книга Пам’яті України”, 2000. – 368 с. 10. Федорчук В.М. Попович А.С., Передовий педагогічний досвід Хмельничан (посібник) / Кам’янець-Подільський. К.-П.: Аксіома, 2008. 371 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Вивчення, узагальнення, поширення передового педагогічного досвіду Режим доступу:

	<p>https://www.google.com/search?sxsrf=AOaemvIe9655_mQgCdQw0KoosAm4HmBXeA:1635016997686& 2. Державна цільова програма впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій "Сто відсотків" на період до 2015 року] Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/494-2011-%D0%BF 3. Етичний кодекс ученого України URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09 2. (дата звернення: 18.06.2020). 4. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років URL: http://old.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/ (дата звернення: 12.06.2020). 5. Методичні рекомендації щодо вивчення, узагальнення та впровадження перспективного педагогічного досвіду Режим доступу: https://college.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/ 6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки [Електронний ресурс] Режим доступу: http://guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf 7. Передовий педагогічний досвід. Режим доступу: https://metodkabinet.at.ua/ORIENTIR/visnik_10.pdf <i>Необхідне обладнання:</i> комп'ютер (ноутбук), мультимедійний проектор, фліпчарт, ватмани маркери.</p>
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми: Тема 1. Передовий педагогічний досвід як засіб вдосконалення навчально-виховного процесу. Тема 2. Комплексна оцінка педагогічного досвіду як передового. Тема 3. Аналіз і узагальнення нагромаджених педагогічних фактів. Тема 4. Система роботи педагога та його авторська технологія. Тема 5. Теоретичне осмислення і обґрунтування педагогічного досвіду.</p>
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (дискусія, співбесіда, доповідь тощо); практичний метод (практичні заняття, самостійна робота); наочний метод (метод демонстрацій); інноваційні методи – використання мультимедійних презентацій у програмі Power Point), робота в Moodle.</p>

<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів:</i> опрацьовують теоретичний матеріал лекцій та презентацій, здійснюють огляд фахової літератури, готуються до практичних занять, виконують самостійну роботу, розробляють виступ-презентації, підготовка доповіді, готуються до екзамену.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне та письмове опитування, практична перевірка, взаємоконтроль (взаємооцінка), самоконтроль (рефлексія, самооцінка), оцінювання самостійної роботи (виступ-презентація, огляд фахової літератури, реферування наукової літератури, доповідь), екзамен.</p> <p>Оцінювання результатів навчання</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичних занять, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні.</p> <p>Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів. Кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за кожен неправильну відповідь; - за неповну відповідь; - за невчасне виконання завдання; - за недостовірність поданої інформації; - за недостатнє розкриття теми; - за відсутність посилань на літературні джерела; - за порушення академічної доброчесності. <p><i>Основні вимоги:</i></p> <p>Студенти зобов’язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною.</p> <p><i>Презентації</i> – повнота та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації); за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела; за наявність змістовних висновків; за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних</p>

джерелах.

Екзамени складаються здобувачами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Терміни проведення екзаменаційних сесій визначаються графіком освітнього процесу. ДДПУ може встановлювати здобувачам індивідуальні терміни складання екзаменів у разі поважних причин. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома здобувачів не пізніше як за місяць до початку сесії. Здобувачі, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути звільнені від складання екзамену й отримати як результат оцінювання ту кількість балів, що відповідає кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, або здобувач може підвищити оцінку, яку він отримав за результатами роботи в семестрі, під час складання екзамену в період сесії.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу, уміння без похибок виконувати завдання, передбачені програмою, опанував основну й додаткову літературу, рекомендовану навчальною програмою, засвоїв значущі для майбутньої кваліфікації підвалини основних дисциплін, виявив творчі здібності в усвідомленні, засвоєнні й застосуванні навчально-програмного матеріалу.

Оцінка «добре» (75-89 балів) виставляється здобувачеві, який продемонстрував ретельне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, рекомендовану навчальною програмою, показав систему засвоєних знань з дисципліни та здатність до їх самостійного поповнення й оновлення під час подальшої навчальної роботи й професійної діяльності.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється здобувачеві, який продемонстрував знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання та майбутньої роботи за спеціальністю, впорався з виконанням завдань, передбачених програмою, але припустився помилок у відповіді на екзамені та під час виконання екзаменаційних завдань, хоча має необхідні знання для їх усунення під керівництвом викладача.

Оцінка «незадовільно» (26-59 балів) виставляється здобувачеві, який має прогалини в знаннях основного

навчально-програмного матеріалу, припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, і не може продовжувати навчання без виконання додаткових завдань з відповідної дисципліни.

Оцінка «неприйнятно» (0-25 балів) виставляється здобувачеві, який не надав для перевірки потрібну кількість правильно виконаних завдань, пропустив без поважних причин значну кількість занять (більше ніж 50%), і не може продовжувати навчання без проходження повторного курсу навчання.

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна і заочна форма навчання)

Теми	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1.	-	-	5	3	5	2
Т 2.	-	-	5	3	5	2
Т 3.	-	-	5	3	6	3
Т 4.	-	-	10	6	12	8
Т 5.	-	-	10	6	10	7
Т 6.	-	-	5	3	8	4
Т 7.	-	-	10	6	10	7
Разом	-	-	45	27	55	33

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування: перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>)

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він відпрацьовує навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітує про опанування навчального матеріалу

Дотримання академічної доброчесності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають

	<p>керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право; - надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; - контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти. <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; <p>дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.</p> <p>За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.</p> <p>Нормативно-правове забезпечення: Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у "ДДПУ" http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Вивчення дисципліни дає можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> - долучитися до роботи з вивчення педагогічної спадщини видатних педагогів (науковців) минулого та сьогодення; - здійснювати вивчення передового педагогічного досвіду, вміння його описати та запровадити в навчально-виховний процес; - працювати з архівними матеріалами, робити відповідні висновки, спираючись їх ретельне вивчення; - об'єктивно оцінювати сучасні наукові судження, генерувати оригінальні теоретичні конструкції, гіпотези; формувати вміння обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;

	- використовувати інформаційні та комунікаційні технології у дослідницькій діяльності.
--	--

Фатальчук С.Д.
канд. пед. наук, доцент

